

Akershus

Gro Harlem Brundtland

STATSMINISTERENS TALE VED REGJERINGENS LUNSJ PÅ AKERSHUS SLOTT
SØNDAG 12. JUNI 1988 FOR KONG OLAV OG DRONNING MARGRETHE

Deres Majesteter,
Deres Kongelige Høyheter,
Kjære danske og norske venner,

Vi feirer i disse dager 400-års jubileet for Kong Christian IVs tronbestigelse. I Norge er det naturlig at feiringen særlig setter spor etter seg i fire byer som er sterkt knyttet til Christian IVs navn her i Norge, nemlig Kristiansand, Oslo, Kongsberg og Røros.

Med Christian IV ble det ført nytt liv inn i norsk politikk. Hans tronbestigelse kan regnes som gjennombruddet for den nye tid i Norge. Han fikk en utdannelse ingen dansk-norsk konge tidligere hadde fått og behersket mange språk og vitenskaper. Hans holdninger var formet av renessansen. Hans natur var barokkmenneskets. Hans regjeringstid betegner på mange måter innledningen til den moderne norske samfunnsutvikling.

Dette skyldes ikke minst at Cristian IV særlig forsto hvilke rike muligheter Norge hadde og hvordan mulighetene kunne utnytted. Han engasjerte seg sterkt i mange saker. Blant annet tok han personlig opp den lille manns klager mot Kongens embetsmenn i Norge.

Ingen tidligere dansk-norsk konge hadde foretatt så mange reiser i vårt land. 30 ganger besøkte han Norge. Reisene brakte ham så langt øst som Murmansk-kysten. Der hevdet han Norges østlige grenser mot svensker og russere som hadde gjort krav på Finnmark, og oppbrakte hollandske og britiske skip som fisket og handlet uten Kongens tillatelse.

Vi feirer i dag Christian IV som en norsk riksbygger, men vi feirer ham også som et symbol på det norsk-danske vennskap. Vårt vennskap og samarbeid med Danmark, som har sine lange og historiske røtter, er etter unionsoppløsningen stadig blitt utvidet og fordypet.

Ikke minst på denne bakgrunn er vi i Norge i dag glade for å se vår egen kjære Konge sammen med Danmarks Dronning i dette historiske slott som Christian IV selv lot bygge om fra en middelalderborg til et renessanseslott, og hvor den største sal bærer hans navn den dag i dag. Ingen ramme er mer naturlig for denne feiring av minnet om en felles konge som i den grad satte sitt preg på begge våre to land.

Og hvis noen dansk monark skal kunne konkurrere med Christian IV i antall besøk i Norge, må dette være Dronning Margrethe. Vi er glade og stolte over at den danske kongefamilie

har vist oss gang på gang at i Norge, der kan man feriere kongelig.

La meg med dette få lov til å ønske alle til stede hjertelig velkommen til bords og foreslå at vi utbringer en skål for Hennes Majestet Dronning Margrethe og vennskapet mellom våre to land og folk.